

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів та кредиту
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет
Кафедра фінансів та кредиту
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (м. Київ)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ» (Росія)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції «ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ТА ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

2 березня 2012 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2012

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
ТЗЗ

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
О. О. Мороз, доктор економічних наук, професор.

ТЗЗ Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 407 с.

ISBN 978-966-641-453-6

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 2 березня 2012 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-966-641-453-6

© Вінницький національний
технічний університет, 2012

Журко Т. О., Швець О. Б. Виклики глобалізації для національної економіки.....	166
Зарічна Н. З. Фінансовий кластер як засіб сталого розвитку кластерних ініціатив в Україні...	169
Кобушко І. М. Трансформаційні процеси в розвитку вітчизняного інвестиційного ринку.....	171
Круковська Л. М. Цінове прогнозування в аспекті ринкових перетворень: принципи та вибір методів.....	173
Круць А. В. Банківська система України в умовах ринкових перетворень: наслідки кризи та перспективи розвитку.....	176
Кулик І. М., Скибчук О. І. Проблеми та перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні.....	179
Кураташвили Анзор А. Критерии ефективного управління фінансовими процесами в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки.....	183
Лимаренко В. А. Аналіз формування іпотечного кредитного портфеля.....	186
Мацук З. А. Роль фіскального федералізму в системі бюджетного регулювання в Україні.....	189
Масюк Ю. В., Шевцова О. А. Особливості руху фінансових ресурсів аграрних підприємств Дніпропетровської області.....	192
Мороз О. В., Штанько О. С., Сташко, І. В. Основні тенденції і перспективи розвитку сільського господарства Вінницької області.....	194
Мороз О. О., Семцов В. М. Оцінка сучасного стану агропромислового комплексу Вінницької області.....	197
Плопан Г. В., Святенко Ю. М. Проблеми розвитку фінансової сфери економіки України	201
Стасюк Н.Л., Коцюба І. Г. Скасування мораторію на продаж землі: загрузи та перспективи..	203
Ціхановська О. М. Перспективи створення соціальних кластерів у Вінницькій області.....	206
Шаблиста Л. М. Проблемні питання фінансів підприємств реального сектора економіки у трансформаційний період.....	208
СЕКЦІЯ 4	
МІСЦЕ ТА РОЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Безштанько Д. В. Стрес-тестування в системі управління операційним ризиком банку.....	211
Белінська С. О. Управління якістю при виробництві швидкозаморожених плодоовочевих продуктів як фактор досягнення продовольчої безпеки держави.....	213
Єпіфанова І. Ю., Мамадалієв Р. К. Ризик та невизначеність в діяльності підприємств.....	215
Єпіфанова І. Ю., Щетинін З. Ю. Управління капіталом підприємств в сучасних умовах.....	218
Зянько В. В., Лі Сює. Удосконалення обліку доходів підприємств в умовах нової податкової політики.....	219
Зянько В. В., Цзін Цзін. Роль управління в підвищенні ефективності використання основних засобів підприємства.....	221
Кафлевська С. Г. Становлення і розвиток соціально-трудова відносин в аграрних підприємствах.....	223
Коніщева Н. Й. Маркетингові інструменти антикризового управління розвитком туристичних підприємств.....	225
Косицький К. В. Особливості управління функціонуванням та розвитком промислових холдингів.....	229
Красвська А. С. Стратегічний менеджмент як важлива складова ефективного інноваційного розвитку сучасних санаторно-курортних підприємств.....	232
Краус К.М. Значення й особливості управління маркетингом малих торговельних підприємств.....	235
Ратушняк О. Г. Формування системи енергетичного менеджменту в житловому будівництві.....	237
Роїк О. М., Азарова А. О., Антонюк О. В. Математична модель оцінювання рівня використання стратегічного потенціалу підприємства.....	239
Ткачук Л. М. Історичні етапи становлення та сучасні тенденції розвитку управління якістю..	242
Уланов В. Л. Управление по целям и современные концепции систем управленческих показателей.....	244
Ульянова О. Ю. Институциональные изменения в посткризисной инвестиционной системе..	249
Фурик В.Г., Деренько О.А. Моніторинг і контролінг : суть і можливості використання в системі малого та середнього бізнесу.....	251
Якимчук К. Д. Нейромаркетинг: розвиток і вплив на формування попиту.....	234

важливості цього процесу залежить життєдіяльність конкретних суб'єктів господарювання. Досліджені основні питання стосовно формування та обліку доходів діяльності є досить важливими і багато в чому їх вирішення вплине на зміцнення економічного стану підприємства.

Література

1. Параскевич Л.В. «Облік, аналіз та аудит», 2009.- с. 218-222
2. Бухгалтерський облік у галузях економіки: [підручник] / [Захожай В.Б., Базась М.Ф., Матюха М.М., Базась В.М.]; за ред. В. Б. Захожай, М.Ф. Базася. – К. : МАУП, 2005. – 968 с.
3. Ломонос-Чанкселіяні М. В. Облік і контроль Фінансовий облік : [підручник] / [С. Ф. Голов, В. М. Костюченко, І. Ю. Кравченко, Г. А. Ямборко] – К. : Лібра, 2005. – 976 с.
4. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік та оподаткування: [Навчальний посібник] / Р. Л. Хом'як, В. І. Лемішовський. – Львів : Бухгалтерський центр «Ажур», 2008. – 1112 с.

УДК 338.24

Зянько Віталій Володимирович

д.е.н., професор;

Цзін Цзін, магістрант,

Вінницький національний технічний університет

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ В ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто основні завдання та шляхи підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Ключові слова: основні засоби, основні фонди, нововведення, інвестиції.

Сьогодні одним з найбільш актуальних завдань, що стоять перед сучасним підприємством, яке має в своєму розпорядженні складне дороге в обслуговуванні обладнання, є необхідність забезпечення його безпеки та одночасно економічної ефективної роботи. Важливим моментом при вирішенні цього завдання стає впровадження систем управління виробничими фондами та активами підприємства, що складають невід'ємну частину виробничого процесу та дозволяють збільшувати виробничу потужність підприємства за рахунок використання сучасних інформаційних технологій, не вдаючись до закупівель нового обладнання. Управління основними фондами - це управлінська методологія, основною метою якої є підтримання робочої готовності виробничих активів за рахунок оптимізації технічного обслуговування, ремонтів, матеріально-технічного забезпечення та використання трудових ресурсів .

Головна проблема в процесі експлуатації останніх полягає в розробці такої системи управління ними, яка б дозволила підвищити ефективність використання основних засобів у виробництві. Це завдання є досить складними, але його вирішення створить умови для динамічного розвитку підприємства і народного господарства в цілому [1].

Проблемам ефективного використання основних засобів присвячені дослідження зарубіжних вчених: Алімова О.М., Буніча П.Г., Галіцина В.К., Іванова Є.О., Левіної Е.В., Митрофанова О.І., Пашути М.Т., Сулова О.П., а також вітчизняні вчені-економісти: М.Герасимчук, Б.Кваснюк, М.Чумаченко, А.Чухно, А.Золотарьов, В.Клочко, Г.Одинцова, П.Орлов, М.Хохлов, І.Швець, І.Лукінова, С.Мельник, Ю.Наумова, В.Нелепа та інші. Розробкою і впровадженням результатів дослідження за даним науковим напрямом займаються вчені Інституту економіки НАН України, Інституту економічного прогнозування НАН України, багатьох галузевих інститутів.

Саме тому, проблема підвищення ефективності управління основними засобами на підприємствах є досить актуальною в наш час, і вона потребує більш детального вивчення. Вирішення завдання підвищення ефективності використання основних фондів і потужностей підприємства означає збільшення кількості продукції, яка виробляється, підвищення її якості, зниження собівартості одиниці продукції і виробництва в цілому, зростання потенціалу [2]. Метою статті є дослідження основних завдань та шляхів підвищення ефективності використання основних засобів на підприємстві.

Найважливіші шляхи підвищення ефективності використання основних активів підприємства: поліпшення складу, структури і стану основних фондів підприємства; удосконалення планування,

управління і організації праці та виробництва; зниження фондомісткості, підвищення фондовіддачі та продуктивності праці на підприємстві; підвищення та розвиток матеріального та морального стимулювання праці. Однією з головних умов підвищення ефективності відтворювальних процесів є оптимальність термінів експлуатації основних фондів, і передусім активної їх частини, відповідно до первинного технологічного призначення. Вирішення завдання підвищення ефективності використання основних фондів і потужностей підприємства означає збільшення кількості продукції, яка виробляється, підвищення її якості, зниження собівартості одиниці продукції і виробництва в цілому, зростання потенціалу. Удосконалення структури основних фондів, балансу виробничих потужностей призводять до зменшення витрат підприємства на їх екстенсивне нарощування при зміні обсягів і номенклатури продукції, яка виготовляється, що сприяє підвищенню оборотності виробничих фондів, що забезпечує скорочення розриву між фізичним та матеріальним зношенням основних фондів, прискоренню темпів їх оновлення.

Об'єктом оцінки є нововведення. У цей час під цим терміном розуміють процеси внесення в усі види виробничо-господарської діяльності нововведень, що випливають із досягнень науки й техніки, і спрямованих на підтримку й розширення можливостей рентабельного виробництва й реалізації продукції (послуг). З моменту прийняття до розгляду нововведення здобуває нову якість – стає нововведенням.

Залежно від характеру й функціонального призначення нововведення поділяються на технічні (нові продукти, технології, устаткування, конструкційні матеріали), організаційні (нові методи й форми організації всіх видів діяльності підприємств й їхніх добровільних об'єднань), економічні (методи господарського управління наукою й виробництвом шляхом реалізації функцій прогнозування й планування, мотивації й оплати праці), соціальні (різні форми активізації людського фактора), юридичні (нові закони й різноманітні нормативно-правові документи, які визначають і регулюють всі види діяльності підприємств й організацій).

Формами прояву нововведень є: нова техніка й технології, відкриття, винаходи, раціональні пропозиції, інструкції й т.п. Залежно від потреби в інвестиціях нововведення діляться на прості комерційні ідеї - організаційні заходи й інвестиційні проекти. У першому випадку для перекладу нововведень у нововведення не потрібно інвестицій. Впровадження у виробництво нововведень дозволяє отримати ефект і підвищити ефективність. Ефект - це результат виконання якої-небудь роботи. Ефект нововведень - це множина результатів від його впровадження у виробництво, що розрізняються по змісту й по формах свого вираження.

По формах вираження результатів розрізняють наступні види ефектів: науково-технічний, соціальний, екологічний й економічний результати.

Ефективність, як термін, вживається у вузькому й широкому змісті. У вузькому змісті слова ефективність виражає відношення ефекту до його витрат, що викликали, або, навпаки, витрати до ефекту. Співвідношення ефекту й витрат являє собою питомий показник - коефіцієнт. У широкому змісті слова ефективність охоплює всі показники оцінки - як абсолютні за своєю математичною формою, так і відносні. Тому, коли ми говоримо, що проект ефективний, товарообігу мається на увазі маса ефекту й рівень ефективності. Раціональність впровадження нововведення встановлюється на основі комплексного аналізу, що включає визначення технічної, організаційної, соціальної, екологічної й економічної доцільності. Комплексний аналіз може бути якісним і кількісним.

Прості інвестиційні проекти, комерційні ідеї й пропозиції характеризуються, насамперед, незначним інвестиційним періодом (не більше одного року), відносно невеликим розміром інвестицій й одержуваних результатів, а також простотою розрахунку їхньої ефективності. Така оцінка, як правило, містить у собі два етапи. Перший етап - це оцінка можливості здійснення проекту або ідеї на практиці, тобто аналіз її життєздатності й ризикованості. Звичайно дана задача зважається на рівні експертної оцінки або інтуїції й здорового глузду. Для ухвалення остаточного рішення можуть бути використані тести у вигляді питань, відповіді на які дають уявлення про суть і спосіб здійснення нововведень. Другий етап - конкретні розрахунки, що підтверджують ефективність нововведення. До числа таких показників можуть бути віднесені: чистий дохід, рентабельність, прибутковість.

Таким чином, дослідивши шляхи підвищення ефективності управління основними засобами, можна зробити висновок, що управління основними засобами, залежить від ефективності використання основних засобів на самому підприємстві. Підвищення ефективності використання основних засобів підприємств є одним з основних питань у період переходу до ринкових відносин. Від вирішення цієї проблеми залежить фінансовий стан підприємства, конкурентоспроможність його продукції на ринку.

Література

1. Комар Е.Е. Визначення і класифікація основних засобів / Е.Е.Комар // Держава та регіони. – 2007. – №3. С.392 – 395.
2. Бланк И.А. Управление активами и капиталом предприятия. - К.: Ника-Центр, 2003. - 448 с.

УДК 331.104:331.106:631.11

Кафлевська Світлана Геннадіївна,
к.е.н., доцент, завідувач кафедри організації агробізнесу,
Вінницький національний аграрний університет

СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВИХ ВІДНОСИН В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Досліджено особливості розвитку соціально-трудоових відносин в Україні та в країнах з розвинутими ринковими відносинами. Визначено шляхи удосконалення механізму соціального партнерства в аграрних підприємствах.

Ключові слова: соціально-трудоові відносини, партнерство, соціально-економічна політика, контракт, аграрні підприємства.

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується формуванням принципово нових за змістом відносин у сфері праці, яка була і залишається головним елементом розробки та реалізації стратегії розвитку держави. Розбудова нової системи соціально-трудоових відносин як соціально-економічного фундаменту держави відбувається в Україні спонтанно із застосуванням розрізаних за суттю, неврегульованих у часі й неадекватно спрямованих заходів щодо розв'язання окремих соціально-трудоових проблем. У процесі здійснення економічних реформ вітчизняні реформатори основний акцент роблять на такі інструменти реформування економіки як власність, грошовий обіг, оподаткування тощо, залишаючи на потім розв'язання проблем у соціально-трудоовій сфері. Сподівання на те, що закони ринкового господарства, приватна власність самі все розставляють на свої місця на принципах саморегулювання не можуть виправдатися і приречені на невдачу.

Недооцінка значення соціально-економічної політики посилює втрату людського капіталу, призводить до того, що замість сталого формування середнього класу як основи соціальної й економічної стабільності суспільства відбувається розшарування його за рівнем доходів, дедалі більша частка населення потрапляє в категорію соціально незахищених. Вважаємо, що недостатньо уваги приділяється прогнозуванню та аналізу соціальних результатів рішень, що приймаються на державному рівні.

Розв'язання багатьох проблем, які виникли у зв'язку із структурними змінами в суспільстві, неможливе недемократичними засобами при ігноруванні відмінності інтересів. Відносини між найманими працівниками і роботодавцями в усі часи залишається надзвичайно гострою проблемою. Розв'язати її означає зберегти соціальну й економічну стабільність у країні, створити передумови для сталого економічного розвитку та соціального прогресу. Тому участь різних частин соціальної структури у вирішенні цього питання обов'язкове, бо в Україні вкрай необхідне соціальне партнерство. Економічний і політичний розвиток будь-якого суспільства неможливий без економічного зростання. Соціально-економічна політика уряду України також спрямована на досягнення сталого економічного зростання, і одним із можливих засобів цього є створення ринкової, соціально орієнтованої, відкритої економічної системи, що потребує ефективного функціонування системи соціально-трудоових відносин.

Отже, однією з особливостей перехідного етапу до ринку в Україні є те, що держава вже тотально не регламентує зміст соціально-трудоових відносин, а інші регулятори, включаючи соціальне партнерство, ще не працюють на повну потужність. Колишня модель регулювання соціально-трудоових відносин в Україні фактично не діє, а функціонує неадекватна соціально орієнтованій економіці система регулювання цих відносин, для якої характерні спонтанність, несвочасна відмова від централізованих регуляторів, а ефективність задіяних недостатня для оптимізації інтересів сторін соціального діалогу.

В сучасних умовах розвитку аграрного сектору власники більшості реструктурованих підприємств намагаються сформуванати соціально-трудоові відносини переважно на свою користь. Це обумовлюється неузгодженістю окремих законів та їх не повною відповідністю сформованим складними відносинам між роботодавцями та найманими працівниками (Кодекс законів про працю

Наукове видання

Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2012 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. 4,99
Наклад 200 прим. Зам. № 2012-020

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009